

■ میزان یارانه پنهان انرژی از مابه‌التفاوت ارزش نفت و گاز مصرف شده در داخل کشور بر اساس قیمت مرجع و وجوهی که از مصرف‌کنندگان دریافت می‌شود به دست می‌آید. برای محاسبه، هزینه‌های تولید انرژی از مبلغ فروش کسر می‌شود. همچنین برای محاسبه میزان یارانه کالاهای اساسی (ارز ۴۲۰۰ تومانی) میزان قیمت ارز در بازار آزاد از قیمت ارز ترجیحی کسر می‌شود

بر اساس گزارش تفریغ بودجه سال ۹۹ مبلغ یک میلیون و ۶۰۳ هزار میلیارد تومان تحت عنوان یارانه پنهان پرداخت شده که این رقم حدود ۲/۵ برابر بودجه عمومی دولت است

منتظر هدفمندی

نظام یارانه پنهان به ضد خود تبدیل شده است شهروندی که مصرف بیشتری داشته باشد سهم بیشتری از یارانه‌ها خواهد داشت

پیشنهادهای چهارم از سوی مرکز پژوهش‌ها عنوان شده است. به عبارت دیگر هدفمندسازی یارانه‌های پرداختی فعلی به عنوان برنامه کوتاه‌مدت مطرح شده و بر اساس آن استفاده بهینه از پایگاه‌های اطلاعات اقتصادی موجود جهت حذف دهک‌های پردرآمد در دریافت یارانه و پژوهش بهتر دهک‌های کم‌درآمد مورد تأکید قرار گرفته است. در پیشنهاد مطرح شده یکپارچه‌سازی اقدامات دستگاه‌های حمایتی مطرح است که در این رابطه باید قانون جدید و دائمی مورد تصویب قرار بگیرد؛

اگر چه موضوع پرداخت یارانه از مباحث مهم تحقق عدالت اقتصادی و اجتماعی در جامعه و کاهش فاصله طبقاتی و کمک به اقشار مستضعف جامعه است اما باید اذعان کرد که طی سال‌های اخیر پرداخت یارانه‌ها از اهداف اولیه خود فاصله چشمگیری گرفته است تا جایی که در این راستا مقام معظم رهبری نیز بارها بر اصلاح ساختار لایحه بودجه تأکید کرده‌اند. طبیعتاً یکی از موارد مهمی که باید در روند اصلاح ساختار بودجه به آن توجه شود، مبحث یارانه‌هاست، بویژه اکنون که دولت سیزدهم عزم خود را برای ایجاد تحولات اقتصادی بنیادی جزم کرده است، به نظر می‌رسد موضوع هدفمندسازی یارانه پنهان نیز باید بشدت مورد توجه قرار گیرد. در این میان به دلیل بالا بودن هزینه یارانه انرژی در ایران، یارانه پنهان انرژی و ضرورت آشکارسازی آن بیش از موارد دیگر مورد توجه قرار گرفته است.

در همین راستا مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارش اخیر خود که درباره اصلاح ساختار بودجه انجام داده است، در کنار بخش‌های مختلف به جریان یارانه‌ها و سیاست‌های حمایتی پرداخته و ۵ پیشنهاد را به عنوان راهکار اصلاح سیاست‌های حمایتی اعلام کرده است. در این گزارش، اصلاح الگوی قیمت‌گذاری و ایجاد بازار برای بنزین به عنوان راهکار نخست مطرح و عنوان شده است تصویب قانون جدید برای اصلاح الگوی قیمت‌گذاری و ایجاد بازار برای بنزین و حامل‌های انرژی ضروری است به طوری که قانون هدفمند کردن یارانه‌ها اصلاح و قانون‌گذاری جدیدی انجام شود. پیشنهاد دوم ارائه مجوز مبادله سهمیه بنزین خانوار است. بر این اساس پیشنهاد شده اجازه مبادله سهمیه بنزین خانوار در بازار بنزین بر حسب منفعت از آن با هدف بازاری کردن یارانه پنهان این بخش انجام شود و از سوی دیگر الگوی شکل‌گیری قیمت حامل‌های انرژی از طریق ایجاد بازار انرژی در کنار در نظر گرفتن سید حمایتی مناسب اصلاح شود. راهکار سوم اصلاح یارانه پرداختی به صنعت عنوان و تأکید شده است که باید قانون جدیدی به منظور اصلاح الگوی قیمت‌گذاری و بازار انرژی به تصویب برسد، البته این برنامه در ۲ بخش کوتاه‌مدت و میان‌مدت مورد تأکید قرار گرفته است به طوری که در کوتاه‌مدت اصلاح قیمت سوخت و خوراک برخی صنایع انرژی‌بر و حاشیه سود بالا ناشی از یارانه انرژی صورت بگیرد و در میان‌مدت الگوی شکل‌گیری قیمت حامل‌های انرژی از طریق ایجاد بازار انرژی در کنار در نظر گرفتن سید حمایتی مناسب و حذف تدریجی سید حمایتی اصلاح شود.

حذف دهک‌های پردرآمد با اطلاعات اقتصادی نیز به عنوان پیشنهاد چهارم از سوی مرکز پژوهش‌ها عنوان شده است. به عبارت دیگر هدفمندسازی یارانه‌های پرداختی فعلی به عنوان برنامه کوتاه‌مدت مطرح شده و بر اساس آن استفاده بهینه از پایگاه‌های اطلاعات اقتصادی موجود جهت حذف دهک‌های پردرآمد در دریافت یارانه و پژوهش بهتر دهک‌های کم‌درآمد مورد تأکید قرار گرفته است. در پیشنهاد مطرح شده یکپارچه‌سازی اقدامات دستگاه‌های حمایتی مطرح است که در این رابطه باید قانون جدید و دائمی مورد تصویب قرار بگیرد؛ این امر باید تصویب بزرگ در رابطه با یارانه پنهان بگیرد؛ تصمیمی که می‌تواند تأثیر مستقیمی بر سبد خانوار بگذارد. ■ یارانه معیشتی یا کمک به ثروتمندان؟! سال ۹۸ به دنبال افزایش فشارهای اقتصادی ناشی از شیوع ویروس کرونا از یک سو و تشدید تحریم‌ها از سوی دیگر، دولت دوازدهم اعلام کرد با هدف حمایت از اقشار مختلف جامعه و کاهش فشارهای اقتصادی به دهک‌های پایین درآمدی، طرح یارانه معیشتی را اجرا می‌کند. در این طرح قرار بود از ۲۵ میلیون خانوار کشور، ۱۸ میلیون خانوار این کمک را دریافت کنند و ۷ میلیون خانوار هم که از نظر اقتصادی توانمندترند، این کمک را دریافت نکنند. جمع افرادی که مشمول دریافت این یارانه بودند ۶۰ میلیون نفر اعلام شد. این در حالی است که در گزارش تفریغ بودجه سال ۹۹ آمده است در اجرای این طرح ۱۴ مبلغ ۳۲ هزار و ۴۶۱ میلیارد تومان بابت یارانه معیشتی به تعداد ۶۲ میلیون و ۴۵۹ هزار و ۷۹۵ نفر پرداخت شده است که مبلغ ۲۸ هزار و ۸۷۴ میلیارد تومان آن از محل افزایش قیمت بنزین و مابقی از محل سایر منابع هدفمندی یارانه تأمین و پرداخت شده است. مطابق بند الف تبصره ۱۴، وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی موظف بوده نسبت به شناسایی و حذف ۳ دهک بالای درآمدی از فهرست یارانه‌گیران اقدام کند و سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها نیز مکلف بوده امکان ثبت‌نام برای افرادی که موفق به ثبت‌نام نمی‌بهرند از یارانه نشده‌اند را فراهم کند. این در حالی است که طبق گزارش تفریغ بودجه در سال ۹۹، وزارت‌خانه مذکور تعداد ۲۳ میلیون و ۳۳ هزار و ۵۰۵ نفر ۳ دهک بالای درآمدی یارانه‌گیران را شناسایی کرده اما هیچ اقدامی جهت قطع یارانه آنها صورت نگرفته است. برآورده نشان می‌دهد یارانه پرداختی به افراد مذکور بالغ بر ۱۲ هزار و ۵۶۶ میلیارد تومان بوده است. همچنین سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها نیز هیچ اقدامی جهت ثبت‌نام افرادی که موفق به ثبت‌نام برای بهره‌مندی از یارانه نشده‌اند، انجام نداده است.

یارانه پنهان در گزارش تفریغ بودجه

با اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها در سال ۸۹ و فلسفه اجرای این قانون مبنی بر کاهش یارانه‌های پنهان حامل‌های انرژی و پرداخت نقدی آن به صورت مستقیم به افراد نیازمند، طی سال‌های ۸۹ تا ۹۹ مبلغ ۵۲۴ هزار و ۸۵۰ میلیارد تومان بابت یارانه نقدی و غیرنقدی، اجرای نظام جامع تأمین اجتماعی، ارتقای سلامت جامعه، کمک به تأمین هزینه مسکن، مقاوم‌سازی مسکن و اشتغال و توانمندسازی و اجرای برنامه‌های حمایتی پرداخت شده است. در گزارش اخیر دیوان محاسبات کشور از تفریغ بودجه سال ۹۹ اعلام شده است سال ۹۹ مبلغ یک میلیون و ۶۰۳ هزار میلیارد تومان تحت عنوان یارانه پنهان (یارانه کالاهای اساسی، ۵ فرآورده نفتی و سوخت هوایی، گاز طبیعی، برق

در نحوه پرداخت آن تأکید کرده‌اند. ■ انحراف در مسیر پرداخت یارانه بخش مهمی از یارانه پنهان در اقتصاد ایران مربوط به یارانه انرژی است یعنی یارانه‌ای که دولت برای انواع سوخت از جمله بنزین پرداخت می‌کند تا سوخت ارزان‌تر به دست مردم برسد. براساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی درباره شاخص‌های جهانی انرژی، ایران سال ۲۰۱۶ پس از چین، رتبه دوم یارانه انرژی در جهان را داشته است به طوری که سال ۲۰۱۶ تقریباً ۳۵ میلیارد دلار به عنوان یارانه انرژی در ایران منظور شده است. این در حالی است که جدیدترین داده‌های آماری آژانس بین‌المللی انرژی درباره مقدار یارانه پرداختی به انرژی مصرفی در ایران در سال ۲۰۲۰ نشان می‌دهد ایران سال ۲۰۲۰ میلادی بالاترین سطح یارانه انرژی مصرفی را اختصاص داده و رتبه نخست در زمینه پرداخت یارانه انرژی از جمله گاز، برق و فرآورده‌های نفتی در میان ۲۵ کشور مورد مطالعه را به خود اختصاص داده است. جالب است بدانید ایران در حالی نخستین پرداخت‌کننده یارانه انرژی در جهان شناخته می‌شود که حتی در سال ۲۰۲۰ با کاهش مصرف سوخت در جهان و همچنین کاهش قیمت نفت، باز هم بیشترین یارانه را به سوخت‌های فسیلی مصرفی داده است.

میزان یارانه پنهان انرژی از مابه‌التفاوت ارزش نفت و گاز مصرف شده در داخل کشور بر اساس قیمت مرجع و وجوهی که از مصرف‌کنندگان دریافت می‌شود به دست می‌آید. برای محاسبه هزینه‌های تولید انرژی از مبلغ فروش کسر می‌شود. همچنین برای محاسبه میزان یارانه کالاهای اساسی (ارز ۴۲۰۰ تومانی) میزان قیمت ارز در بازار آزاد از قیمت ارز ترجیحی کسر می‌شود

مبالغ نقدی و اعتباری‌ای است که با اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها از سال ۸۹ تاکنون در قالب یارانه نقدی، یارانه معیشت و حتی یارانه کرونا (طی ۲ سال اخیر) ماهانه به حساب مردم واریز می‌شود که در این قسم از یارانه‌ها، غالباً هم جامعه هدف مشخص است و هم یارانه مستقیماً به افرادی می‌رسد که به آن نیاز دارند اما دسته دوم، یارانه پنهان است، به عبارت دیگر دولت یارانه‌ای را برای برخی کالاهای می‌پردازد تا آن کالا ارزان‌تر به دست مردم برسد. به این نوع یارانه، یارانه پنهان گفته می‌شود؛ مانند یارانه بنزین، یارانه آب، برق، گاز، دارو... هدف از پرداخت این نوع یارانه از سوی دولت هم، توزیع یکسان و عادلانه خدمات و کاهش فاصله طبقاتی میان دهک‌های مختلف جامعه است، این در حالی است که اگر دولت نتواند در نحوه تخصیص یارانه پنهان سیاست درستی را اتخاذ کند، نه تنها اهداف اصلی پرداخت یارانه پنهان محقق نمی‌شود، بلکه به بروز رانت، قاچاق و فساد اقتصادی نیز منجر خواهد شد؛ اتفاقی که در سال‌های گذشته به واسطه عدم تساوی در استفاده دهک‌های مختلف جامعه از یارانه پنهان موجب شده تا بیشترین سهم از یارانه پنهان نصیب دهک‌های شود که آن کالا یا خدمات استفاده بیشتری می‌کنند. برای مثال کسی که خودرو دارد، از یارانه پنهان انرژی استفاده می‌کند اما فردی که خودرو ندارد از این یارانه بی‌بهره است، یا افرادی که آب و برق و گاز بیشتری مصرف می‌کنند، یارانه پنهان بیشتری از دولت می‌گیرند. لذا یارانه پنهان همواره یکی از مباحث پررنگ و پرچالشی بوده که صاحب‌نظران اقتصادی بر ضرورت بازنگری

مبالغ نقدی و اعتباری‌ای است که با اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها از سال ۸۹ تاکنون در قالب یارانه نقدی، یارانه معیشت و حتی یارانه کرونا (طی ۲ سال اخیر) ماهانه به حساب مردم واریز می‌شود که در این قسم از یارانه‌ها، غالباً هم جامعه هدف مشخص است و هم یارانه مستقیماً به افرادی می‌رسد که به آن نیاز دارند اما دسته دوم، یارانه پنهان است، به عبارت دیگر دولت یارانه‌ای را برای برخی کالاهای می‌پردازد تا آن کالا ارزان‌تر به دست مردم برسد. به این نوع یارانه، یارانه پنهان گفته می‌شود؛ مانند یارانه بنزین، یارانه آب، برق، گاز، دارو... هدف از پرداخت این نوع یارانه از سوی دولت هم، توزیع یکسان و عادلانه خدمات و کاهش فاصله طبقاتی میان دهک‌های مختلف جامعه است، این در حالی است که اگر دولت نتواند در نحوه تخصیص یارانه پنهان سیاست درستی را اتخاذ کند، نه تنها اهداف اصلی پرداخت یارانه پنهان محقق نمی‌شود، بلکه به بروز رانت، قاچاق و فساد اقتصادی نیز منجر خواهد شد؛ اتفاقی که در سال‌های گذشته به واسطه عدم تساوی در استفاده دهک‌های مختلف جامعه از یارانه پنهان موجب شده تا بیشترین سهم از یارانه پنهان نصیب دهک‌های شود که آن کالا یا خدمات استفاده بیشتری می‌کنند. برای مثال کسی که خودرو دارد، از یارانه پنهان انرژی استفاده می‌کند اما فردی که خودرو ندارد از این یارانه بی‌بهره است، یا افرادی که آب و برق و گاز بیشتری مصرف می‌کنند، یارانه پنهان بیشتری از دولت می‌گیرند. لذا یارانه پنهان همواره یکی از مباحث پررنگ و پرچالشی بوده که صاحب‌نظران اقتصادی بر ضرورت بازنگری

هزینه دولت از محل یارانه نقدی پرداختی و مابه‌التفاوت فرآورده‌های نفتی

سال	مصارف هدفمندسازی یارانه‌ها	مبلغ مابه‌التفاوت ۵ فرآورده اصلی و سوخت هوایی	جمع
۱۳۸۹	۱۱،۴۹۵	۳۹،۴۰۰	۵۰،۸۹۵
۱۳۹۰	۴۱،۱۸۲	۴۶،۵۰۰	۸۷،۶۸۲
۱۳۹۱	۴۱،۸۹۶	۶۱،۹۰۰	۱۰۳،۷۹۶
۱۳۹۲	۴۴،۵۷۵	۱۴۲،۹۰۰	۱۸۷،۴۷۵
۱۳۹۳	۴۶،۱۷۶	۱۰۴،۹۳۸	۱۵۱،۱۱۴
۱۳۹۴	۴۳،۳۷۰	۵۰،۷۶۷	۹۴،۰۳۷
۱۳۹۵	۴۴،۴۳۲	۵۳،۲۱۵	۹۷،۶۴۷
۱۳۹۶	۵۲،۱۴۹	۷۸،۵۴۵	۱۳۰،۶۹۴
۱۳۹۷	۵۸،۳۷۴	۱۹۲،۹۸۰	۲۵۱،۳۵۴
۱۳۹۸	۶۷،۴۴۳	۳۴۳،۶۵۰	۴۱۱،۰۹۳
۱۳۹۹	۷۳،۸۵۷	۴۰۰،۰۵۶	۴۷۳،۹۱۳
جمع	۵۲۴،۸۵۰	۱،۵۱۴،۸۵۱	۲،۰۳۹،۷۰۱

(مبالغ به میلیارد تومان)

ارز ۴۲۰۰ تومانی ته‌تاری یارانه‌های پنهان

بر کار کارشناسی، از تحقق بیش از ۵۰ تا ۶۰ درصدی اهداف طرح اطمینان داشته باشد، در غیر این صورت جز صرف هزینه‌های هنگفت و تبعات ناشی از آن، حاصلی نخواهد داشت. به گفته عضو اتاق بازرگانی ایران، وقتی دولت از منبع ارزهای حاصل از درآمدهای نفتی یارانه ارزی پرداخت می‌کند، واردات توجیه اقتصادی پیدا کرده و حرکت چرخ تولید در کشور کند یا متوقف می‌شود. در واقع تولیدکننده در شرایط رشد نرخ تورم از یک سو و تخصیص یارانه ارزی، قادر نیست با واردکننده رقابت کند و در نتیجه تولید از بین می‌رود. وی معتقد است ارز ۴۲۰۰ تومانی باید از اقتصاد ایران حذف شود و ارز تک‌نرخ جایگزین یارانه ارزی شود. در عوض یارانه ارز به صورت نقدی به حساب اقشار کم‌درآمد و دهک‌های پایین درآمدی واریز شود. طبیعتاً برای اجرای این سیاست نیز باید سازوکار مشخص و کارشناسی شده‌ای در نظر گرفته شود؛ در غیر این صورت به رشد تورم و افزایش نقدینگی در کشور دامن می‌زند.

فساد اقتصادی و رانت را فراهم کرد. در واقع اختلاف قیمت میان ارز ۴۲۰۰ تومانی و ارز آزاد موجب ایجاد فساد گسترده در کشور شد و در نهایت مصرف‌کننده نیز تاول این سیاست اشتباه را پرداخت کرد. به گفته وی، دولت گذشته نتوانست نظارتی بر روند تخصیص ارز یارانه‌ای داشته باشد و همین امر موجب شد تا در روند تأمین تا مصرف‌ارز، زمینهای برای سودجویان فراهم شود. وی معتقد است میزان اثربخشی این سیاست در اقتصاد کشور بسیار ناچیز و اندک بوده است و تنها نتیجه آن هدررفت منابع هنگفتی از بودجه دولت برای اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی بود که نه به نفع تولیدکننده بود و نه مشکلی را از مصرف‌کننده حل کرد.

آرگون ادامه می‌دهد: دولت دوازدهم درباره اختصاص ارز یارانه‌ای بدون هیچ‌گونه منطق و اقدام کارشناسی شده‌ای، عجلانه تصمیم گرفت، در حالی که اصولاً دولت باید برای اجرای یک سیاست، آن هم در حوزه مهمی مانند ارز، علاوه

از زمان تولد ارز ۴۲۰۰ تومانی، بیش از ۲ سال می‌گذرد و با گذشت بیش از ۲ سال از سابقه و تجربه پرداخت ارز دولتی که هدف آن کنترل عرضه و تقاضا و کاهش التهاب و نوسان قیمت‌ها در بازار عنوان شده بود، نه تنها اهداف ارز ۴۲۰۰ تومانی محقق نشد بلکه زمینه افزایش رانت، قاچاق، دلالی و... را نیز در اقتصاد ایران فراهم کرد. سال گذشته به گفته محمدباقر نوبخت، رئیس وقت سازمان برنامه و بودجه کشور، دولت دوازدهم اعلام کرد با حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی حدود ۹۰ هزار میلیارد تومان آزاد می‌شود که عین این پول در قالب و روشی دیگر به مردم برمی‌گردد. این در حالی است که یارانه ارز ۴۲۰۰ تومانی به دست واردکنندگان و دلالان رسید و هرگز به دست مردم و تولیدکنندگان نرسید. عباس آرگون، نایب‌رئیس هیات‌مدیره شرکت‌های فرآوری مواد معدنی و عضو اتاق بازرگانی ایران به عنوان یک فعال اقتصادی بخش خصوصی در گفت‌وگو با «وطن‌امروز» بر ضرورت حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از اقتصاد کشور تأکید می‌کند و می‌گوید: متأسفانه با تعیین ارز ۴۲۰۰ تومانی نه تنها اهداف دولت محقق نشد بلکه بیش از هر چیز زمینه

انواع یارانه‌های دولتی و طبقه‌بندی آن بر اساس اهداف مختلف

انواع یارانه‌های دولتی و طبقه‌بندی آن بر اساس اهداف مختلف	یارانه اقتصادی	یارانه توسعهای	یارانه اجتماعی	یارانه سیاسی	یارانه فرهنگی	یارانه مصرفی	یارانه تولیدی	یارانه توزیعی	یارانه خدماتی	یارانه صادراتی	یارانه وارداتی	یارانه مستقیم	یارانه غیرمستقیم	یارانه پنهان	یارانه آشکار	یارانه باز	یارانه سرانه	یارانه هدفمند	
کمک دولت به کاهش هزینه تولیدکنندگان بخش خصوصی یا به مصرف‌کنندگان یک کالای بخصوصی یا استفاده‌کنندگان از یک سرویس خدماتی	یارانه اقتصادی	کمک دولت برای تقویت زیربنای اقتصادی و اجتماعی کشور	یارانه توسعهای	یارانه اجتماعی	یارانه سیاسی	کمک‌های پولی و... به افراد محلی برای دستیابی به اهداف مورد توجه حکومت مرکزی مانند پرداخت‌های سازمان حمایت مصرف‌کننده، جهت کاهش قیمت کاغذ روزنامه	کمک رفاهی به گروه خاصی از مصرف‌کنندگان یا تمام افراد یک کشور با هدف تعدیل در آمد گروه‌های اجتماعی و افزایش نسبی رفاه طبقات کم‌درآمد	حمایت از تولیدکنندگان که تولید آنان مورد نیاز جامعه است	کمک دولت برای کاهش هزینه‌های توزیع یا کاهش قیمت تمام شده برای مصرف‌کننده	کمک دولت برای افزایش ارائه بعضی از خدمات مانند یارانه به حمل‌ونقل شهری، تغذیه کارمندان دولت، پرداخت زیانکرد به شرکت برق، آب، پست و تلگراف، تلفن و...	کمک دولت برای حفظ و گسترش بازار صادراتی و مقاومت در برابر رقابت‌های مخرب خارجی	کمک دولت در جهت کاهش واردات و صرفه‌جویی ارزی	یارانه‌های مستقیم ناشی از فروش کالای تجاری یا خدمات، به قیمتی کمتر از قیمت خرید یا قیمت تمام‌شده آنها، همچنین هدایا و کمک‌های دولت از محل حساب جاری به شرکت‌های عمومی	کمک دولت با هدف تثبیت قیمت مصرف‌کننده یا تضمین قیمت تولیدکننده	حمایت‌های دولت که در حساب‌های پرداخت یارانه منعکس نمی‌شود	همه یارانه‌هایی که جزو هزینه‌های دولت به حساب می‌آید و کمک‌های بلاعوض نامیده می‌شوند	حامل‌های انرژی و شیر	کالایرگ	یارانه اعتبارات

یارانه پنهان کالاهای اساسی، ۵ فرآورده اصلی نفتی، سوخت هوایی، گاز طبیعی، برق و آب در سال ۱۳۹۹

عنوان	مبلغ
یارانه کالاهای اساسی	۲۰،۷۶۵
۵ فرآورده اصلی و سوخت هوایی	۴۰۰،۰۵۶
گاز طبیعی	۹۸۰،۳۵۹
برق	۱۲،۱۵۰
آب	۷،۸۵۰
جمع	۱،۶۰۳،۰۰۰

(مبالغ به میلیارد تومان)